Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0971

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Klacht ontvangen op	13 december 2021
Ingediend door	De consument
Tegen	flatexDEGIRO Bank AG, mede gevestigd te Amsterdam, verder te noemen DeGiro
Datum uitspraak	16 november 2022
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Opties. Geen waarschuwingsplicht. Niet gebleken dat de broker de opties voorafgaand aan de expiratie had moeten uitoefenen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de door partijen ingediende stukken.

1.2 De commissie is van oordeel dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar reglement. De uitspraak is daarom niet-bindend.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft een beleggingsrekening bij DeGiro. Op deze rekening belegt hij op basis van execution only.

2.2 Op deze rekening heeft de consument belegd in callopties RND C52.00 15jun18 (hierna: opties Randstad). Dit waren American style stock-settled opties.

2.3 Op 15 juni 2018 om 21.53 uur heeft de consument aan DeGiro gemaild:

> *Ik heb 300 call opties met als expiratiedatum Randstad juni 2018 EUR 52. Hiervoor had ik verkoop orders lopen, maar die zijn er niet doorheen gegaan. Daar de calls in de money zijn, nam ik aan dat de Giro ze dan automatisch zou verkopen tegen de laatste koers, daar ze nog een waarde hebben.*
> *Vrijdagavond heb ik gebeld over tegen welke uitoefenprijs ze verkocht zouden zijn en toen kreeg ik de schrik van mijn leven dat ze waardeloos afgelopen zouden zijn, daar ik ze niet uitgeoefend had. Ik hoop dat dit niet zo is.*
> *Degene die ik aan de telefoon [had] kon aan mij geen uitsluitstel [geven] (…). Hij gaf dus aan dat ze waardeloos afgelopen zouden zijn.*

Mij lijkt dat een vreemde zaak, daar ze aanzienlijk in de money stonden en een waarde vertegenwoordigde. Ik ben niet anders gewend dan dat ze als ze meer waard zijn dan de verkoop kost, ze uitgeoefend worden. Graag verneem ik wat de situatie nu is en hoe we e.a. anders op kunnen lossen?

2.4 Op 18 juni 2018 heeft DeGiro aan de consument gemaild:

(…) Bedankt voor uw telefonische reactie.
Hieronder treft u de mededeling m.b.t. de optieexpiratie die vorige week in de webtrader heeft gestaan.

Aankomende vrijdag expireren de opties en futures voor juni 2018. U kunt tot onderstaande tijdstippen handelen in de expirerende series:
Euronext:
16:00 uur: Indexopties AEX en Indexfuture FTI
17:30 uur: Aandelenopties
Buitenlandse opties en futures
Eurex
12:00 uur. Indexoptie OESX
13:00 uur: Indexoptie ODAX
U kunt uw aflopende long posities (aandelen) tot uiterlijk vrijdag 17:40 uur uitoefenen, mits u hiervoor voldoende vrije ruimte heeft. De opdracht tot uitoefening stuurt u, met de volgende informatie, per e-mail naar orders@degiro.nl:
- Gebruikersnaam van uw account
- Product (Optieserie)
- Opdracht
- Aantal
- Beurs
Daarnaast kunt u tot een later tijdstip op uw aflopende short posities worden aangewezen.
(…)

2.5 Van toepassing op de overeenkomst tussen partijen zijn de Voorwaarden Beleggingsdiensten, de Voorwaarden Derivaten en het document Nadere informatie beleggingsdiensten Corporate actions, expiraties en administratieve handelingen (hierna: Nadere Informatie). Daarin staat:

Cliëntenovereenkomst:

7.1 Execution Only

DeGiro verleent geen beleggingsadvies en voert geen beheer over het Giraal Tegoed. DeGiro verleent al haar diensten op basis van Execution Only. De Orders van Cliënt worden door de systemen van DeGiro automatisch uitgevoerd en uitsluitend getoetst aan de door DeGiro aan Cliënt opgelegde Limieten. DeGiro beoordeelt en volgt niet het Giraal Tegoed van Cliënt.

Cliënt bepaalt zelf zijn beleggingsstrategie en -keuzes en uitsluitend Cliënt is verantwoordelijk voor de Opdrachten en voor het regelmatig toetsen en onderhouden van het Giraal Tegoed. (…)

Voorwaarden Derivaten:

3.1 Execution Only

Cliënt bevestigt en accepteert dat DeGiro haar diensten verleent op basis van Execution Only. DeGiro adviseert dus niet. De orders van Cliënt worden door de systemen van DeGiro geautomatiseerd verwerkt (…). Cliënt is zelf verantwoordelijk voor de door Cliënt gekozen Orders en voor het voortdurend bewaken van de openstaande posities in Derivaten van Cliënt.
(…)
5.3 Tijdig instrueren
Het is de verantwoordelijkheid van Cliënt om DeGiro tijdig en in overeenstemming met de (…) in de Nadere Informatie Beleggingsdiensten opgenomen vereisten te instrueren in geval van bijvoorbeeld corporate actions of expiratie in relatie tot posities in Derivaten. Bij gebreke van een tijdige Opdracht zal DeGiro zich inspannen die maatregelen te nemen die naar haar redelijke verwachting het meest in het voordeel zijn van Cliënt.

Nadere Informatie

2.2 Uitoefenen van long posities in Derivaten en warrants
American style money settled opties: American style money settled opties kunnen op ieder moment worden uitgeoefend. Indien u niets onderneemt dan zal bij expiratie het verschil tussen de expiratiekoers en de strike, indien positief, op uw Giraal Tegoed worden bijgeboekt.
American style stock settled opties: American style stock settled opties kunnen op ieder moment worden uitgeoefend. Wanneer u niets onderneemt, dan lopen uw opties bij expiratie waardeloos af.
(…)
Als Execution Only klant is het uw eigen verantwoordelijkheid om waar dit nodig is tijdig uw instructie aan DeGiro te geven met betrekking tot uw posities in Derivaten en warrants. Bijvoorbeeld voor het uitoefenen van uw opties (…) bij expiratie.
U stemt er nadrukkelijk mee in dat DeGiro het recht, maar niet de verplichting of verantwoordelijkheid heeft, om actie te ondernemen wanneer u verzuimt om tijdig een instructie te geven. (…)

Klacht, vordering en verweer

2.6 De consument vordert dat DeGiro wordt veroordeeld tot schadevergoeding. In het klachtformulier heeft hij een schadebedrag van € 12.000,- vermeld.

De vordering berust op de stelling dat DeGiro heeft verzuimd hem te waarschuwen dat bij gebrek aan tijdige instructie zijn opties op de expiratiedag waardeloos zouden aflopen. Volgens de consument had DeGiro de opties moeten uitoefenen, ten eerste om te vermijden dat ze zonder waarde zouden expireren en ten tweede omdat de consument daartoe instructie had gegeven in het telefoongesprek en in zijn e-mail van 15 juni 2018.

2.7 DeGiro heeft verweer gevoerd. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 In deze zaak gaat het om de vraag (a) of DeGiro verplicht was de consument te waarschuwen dat zijn opties Randstad bij gebrek aan tijdige instructie op 15 juni 2018 waardeloos zouden expireren, (b) of de consument op 15 juni 2018 een instructie heeft gegeven die DeGiro had moeten uitvoeren en (c) of DeGiro de opties zelf had moeten uitoefenen om waardeloos expireren te voorkomen.

3.2 In dit geval is niet gebleken dat DeGiro in strijd met een waarschuwingsplicht heeft gehandeld. Uitgangspunt in de relevante bepalingen (artikel 7.1 van de Voorwaarden Beleggingsdiensten, artikel 3.1 en 5.3 van de Voorwaarden Derivaten en paragraaf 2.2 van de Nadere Informatie) is dat de cliënt zelf tijdig een instructie moet geven. Evenmin verplichten deze bepalingen DeGiro voorafgaand aan de expiratiedatum de cliënt expliciet te attenderen op of te waarschuwen voor het feit dat opties bij gebrek aan tijdige instructie waardeloos expireren. Dit uitgangspunt is ook aangenomen in eerdere uitspraken van de commissie, vgl. de uitspraken met nummer 2017-238, 2021-0659 en 2022-0691.

3.3 In dit verband verwijst de consument naar een bericht van DeGiro van eind 2018 met de titel 'Belangrijke mededeling inzake optie-expiratie'. Daaruit leidt hij af dat DeGiro haar klanten inmiddels wel waarschuwt voor het waardeloos aflopen van opties op de expiratiedatum en dat zij dit ook eerder al had behoren te doen. In dit betoog kan de consument niet worden gevolgd. DeGiro heeft uitgelegd dat zij deze mededeling eind 2018 aan cliënten heeft gestuurd omdat zij tot die tijd onder bepaalde voorwaarden ook zonder instructie opties op de expiratiedatum uitoefende, maar naar aanleiding van gesprekken met de toezichthouder heeft besloten dat opties bij gebrek aan tijdige instructie van de client niet meer zelfstandig door DeGiro zouden worden uitgeoefend.

3.4 De consument stelt dat hij DeGiro in verband met deze opties op 15 juni 2018 om 19.00 uur heeft gebeld. Ook stelt hij dat DeGiro in vervolg op zijn e-mail van 15 juni 2018 (zie 2.3) de opties had kunnen uitoefenen, te meer omdat ze op dat moment en ook bij opening van de beurs op 18 juni 2018 nog enige waarde hadden.

Naar het oordeel van de commissie kunnen de mededelingen van de consument in dit telefoongesprek en de genoemde e-mail niet worden beschouwd als een (tijdige) instructie aan DeGiro tot uitoefening van de opties. Afgaande op de stukken (vgl. 2.4 hiervoor) konden klanten een dergelijke instructie uiterlijk om 17.40 uur op die vrijdag geven. Het telefoongesprek vond echter na dit tijdstip plaats en ook de genoemde e-mail is na dit tijdstip verzonden. Evenmin hadden de opties op maandag 18 juni 2018 kunnen worden uitgeoefend omdat ze toen al waren geëxpireerd.

3.5 Aan de orde is tot slot de vraag of DeGiro bij gebrek aan een tijdige instructie de opties zelf had moeten uitoefenen. De commissie constateert dat de relevante bepalingen in de Voorwaarden Beleggingsdiensten, de Voorwaarden Derivaten en de Nadere Informatie niet in die verplichting voorzien. Ook zijn geen feiten of omstandigheden gesteld waaruit de consument heeft mogen afleiden dat DeGiro daartoe verplicht was. De stelling van de consument dat De Giro niet kan verwachten dat een klant bekend is met de genoemde voorwaarden en Nadere Informatie kan hem niet baten. Met deze stelling wordt miskend dat DeGiro zich noch in de documentatie, noch op andere wijze heeft verplicht tot het zelf uitoefenen van opties. Dit staat los van de vraag of de consument bekend was met de inhoud van deze documentatie.

3.6 Hiervoor is geconstateerd dat van een tekortschieten van DeGiro geen sprake is. Dit brengt mee dat de vordering tot schadevergoeding niet kan worden toegewezen. De overige verweren van DeGiro, waaronder het beroep op artikel 6:89 BW, kunnen daarom onbesproken blijven.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies, omdat deze beslissing is genomen in een verkorte procedure. Meer informatie hierover staat in artikel 32 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website van Kifid (www.kifid.nl/reglementen-en-statuten). Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken vergissingen zoals schrijf- of rekenfouten of een verkeerde naam of datum te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na verzending kunt u verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl